

ΕΘΝΙΚΗ
ΣΧΟΛΗ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΥΓΕΙΑΣ
ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΑΘΗΝΩΝ 1929-1994

Οι οικονομικές και κοινωνικές διαστάσεις της άνοιας

Γιάννης Κυριόπουλος, MD, MPH, MSc, PhD

Τομέας Οικονομικών της Υγείας,
Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας

Εισαγωγή

Ως ένα νόσημα με σοβαρό και **υψηλό φορτίο νοσηρότητας**, η άνοια αποτελεί επίσης **μείζον κοινωνικό και οικονομικό πρόβλημα** για (α) τη νοικοκυρά (β) το σύστημα υγείας (γ) την εθνική οικονομία και (δ) την ευεξία και την ποιότητα ζωής των ατόμων και των νοικοκυριών.

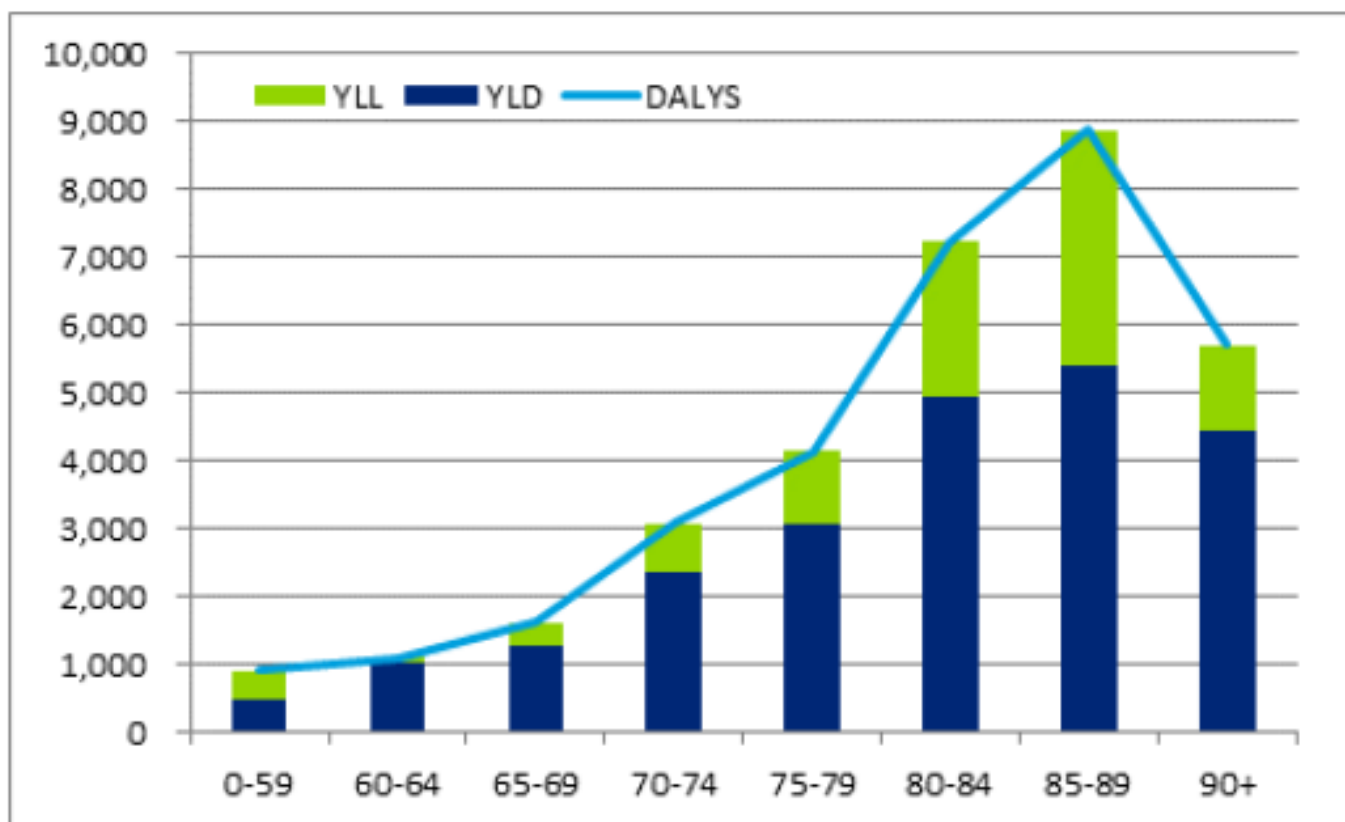
Το φορτίο νοσηρότητας

Με βάση υπολογισμούς της ADI (Alzheimer's Disease International), **40 εκατομμύρια άνθρωποι ζουν με άνοια παγκοσμίως**, αριθμός που θα ανέλθει σε **65.7 εκ. μέχρι το 2030** και σε **115.4 εκ. μέχρι το 2050**.

Το φορτίο νοσηρότητας

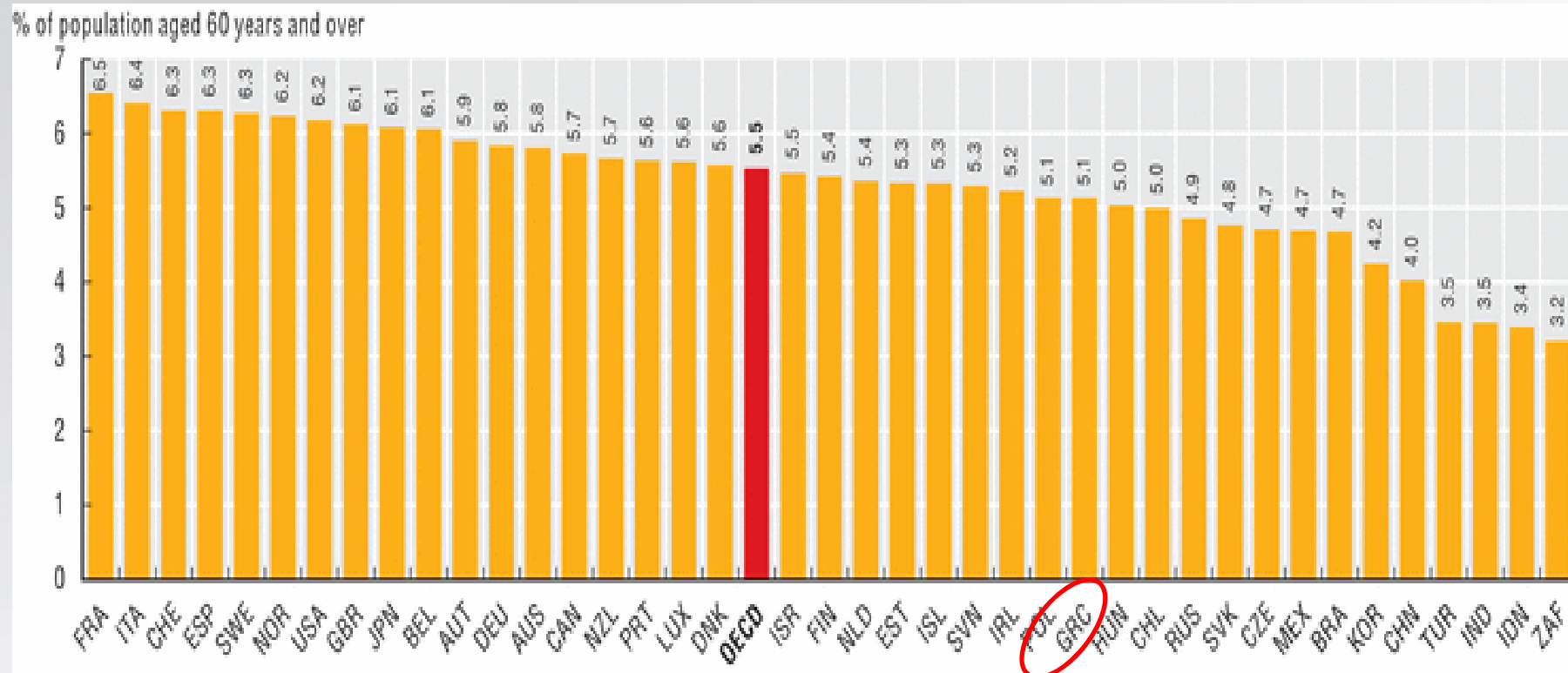
Αν και δεν υπάρχουν επαρκή και ακριβή δεδομένα για τη χώρα μας, εκτιμάται ότι με βάση τα στοιχεία της ADI και της Alzheimer Europe, **υπάρχουν 200.000 ασθενείς με άνοια στη χώρα μας** (και περίπου 50.000 μη καταγεγραμμένοι) και μέχρι το 2050, ο αριθμός των ασθενών με άνοια αναμένεται να υπερβεί τα 600.000 άτομα.

Φορτίο νοσηρότητας στην άνοια κατά ηλικία, 2011

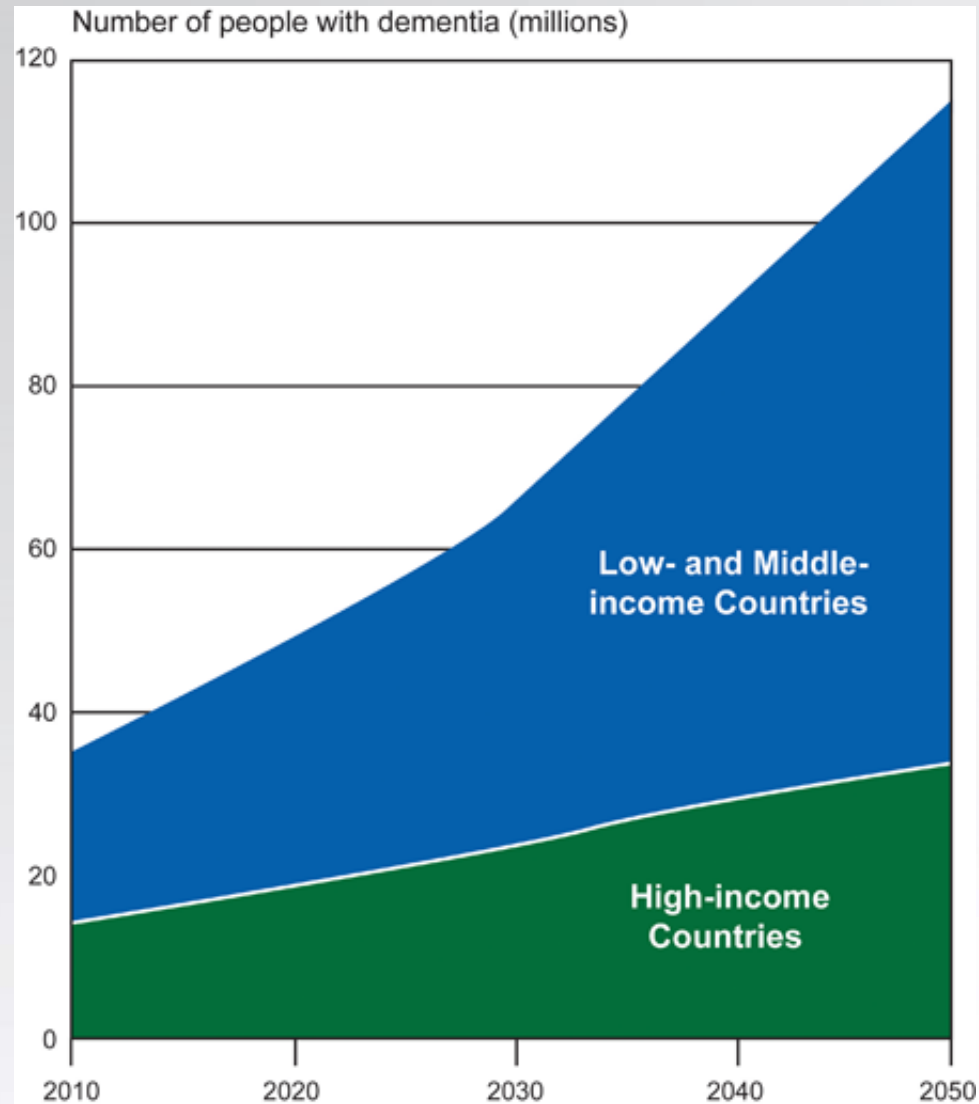
Deloitte Access Economics, 2011 "Updated Dementia Economic Impact Report, NZ"

Επιπολασμός της άνοιας στον πληθυσμό (>60 ετών), 2009

Source: Wimo et al. (2010)

Αύξηση του αριθμού ατόμων με άνοια, 2010-2050

Το κόστος της άνοιας διεθνώς

Σύμφωνα με αδρούς υπολογισμούς, το **κόστος της άνοιας παγκοσμίως το 2010 ανέρχεται σε 604 δισεκατομμύρια \$**, δαπάνη η οποία αντιστοιχεί σε περίπου το 1% του παγκόσμιου Α.Ε.Π. ή, εναλλακτικά, σε δαπάνη ίση περίπου με το τριπλάσιο του ετήσιου ΑΕΠ της Ελλάδας.

Συνολική εκτιμώμενη δαπάνη για την άνοια διεθνώς

World bank classification	Per capita costs (US\$)	Number of people with dementia	Aggregated costs (billions US \$)				Total costs as % of GDP	Direct costs as % of GDP
			Informal care (all ADLs)	Direct medical costs	Direct Social costs	Total costs		
Low income	868	5 036 979	2,52	1,23	0,62	4,37	0,24%	0,10%
Lower middle income	3 109	9 395 204	18,9	6,74	3,57	29,21	0,35%	0,12%
Upper middle income	6 827	4 759 025	13,7	10,44	8,35	32,49	0,50%	0,29%
High income	32 865	16 367 508	216,77	78	243,14	537,91	1,24%	0,74%
Total	16 986	35 558 717	251,89	96,41	255,69	603,99	1,01%	0,59%

Το κόστος της άνοιας στην Ελλάδα

Το μηνιαίο κόστος για έναν ασθενή στο στάδιο αυτονομίας ήταν 341€, στο στάδιο εξάρτησης στο σπίτι 957€ και στο στάδιο εξάρτησης σε ίδρυμα 1.267€, ήτοι ένα **ετήσιο κόστος της τάξης των 4092-15204€**, (2005) ενώ σε άλλη πρόσφατη μελέτη (2013) **το κόστος κυμαίνεται από 12140€ έως 22666€ ετησίως**, το μεγαλύτερο ποσοστό εκ του οποίου αφορά στο κόστος της άτυπης φροντίδας και της απώλειας παραγωγικότητας.

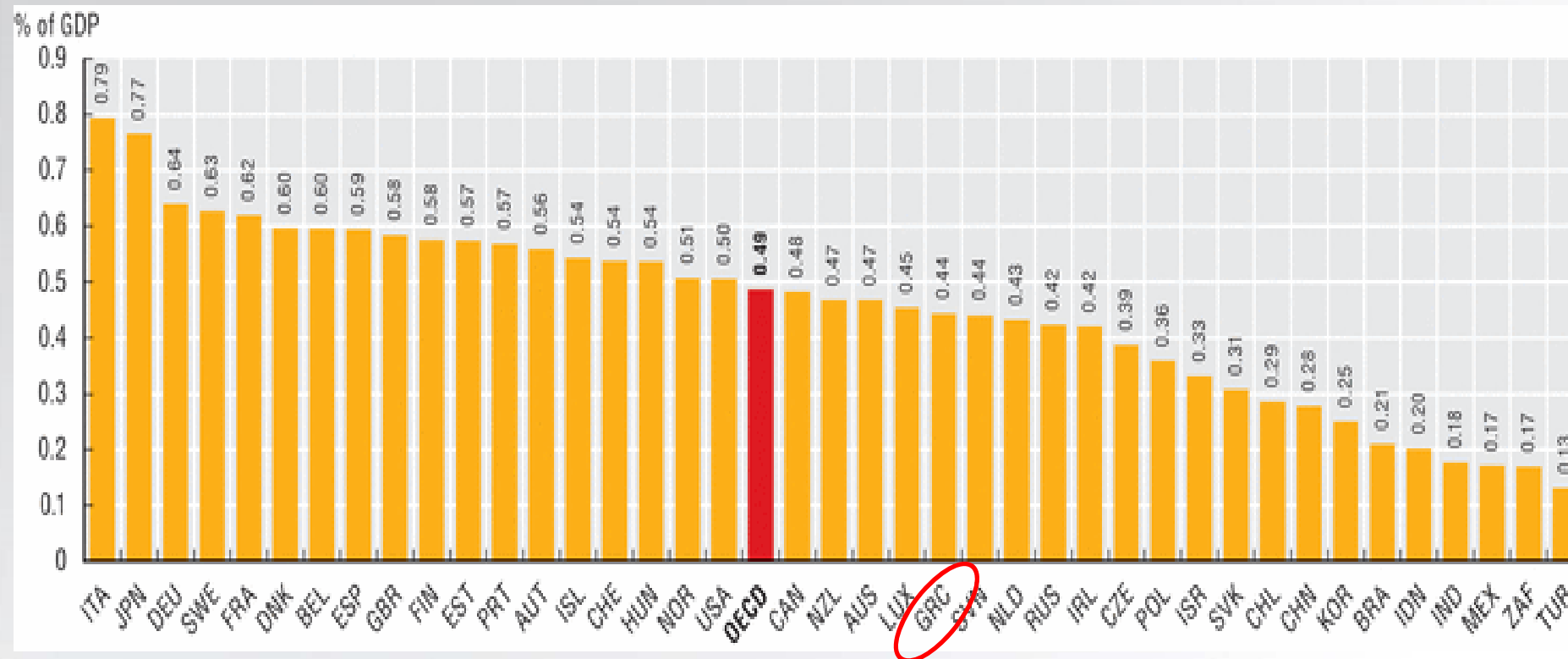
Κυριόπουλος Γ, Βανδώρου Χ, Ζάβρας Α, Δανιηλίδου Ν. Το κόστος της άνοιας Τύπου Alzheimer στην Ελλάδα στο Τσολάκη Μ, Καζής Α (επιμ.) Άνοια: Ιατρική και κοινωνική πρόκληση ,University studio press. Θεσσαλονίκη 2005

Καιτελίδου Δ. και συν (2014) Κοινωνικο-οικονομικές επιπτώσεις της νόσου Alzheimer στην Ελλάδα: Πιλοτική μελέτη, νοσηλεία και έρευνα Απρ.2013

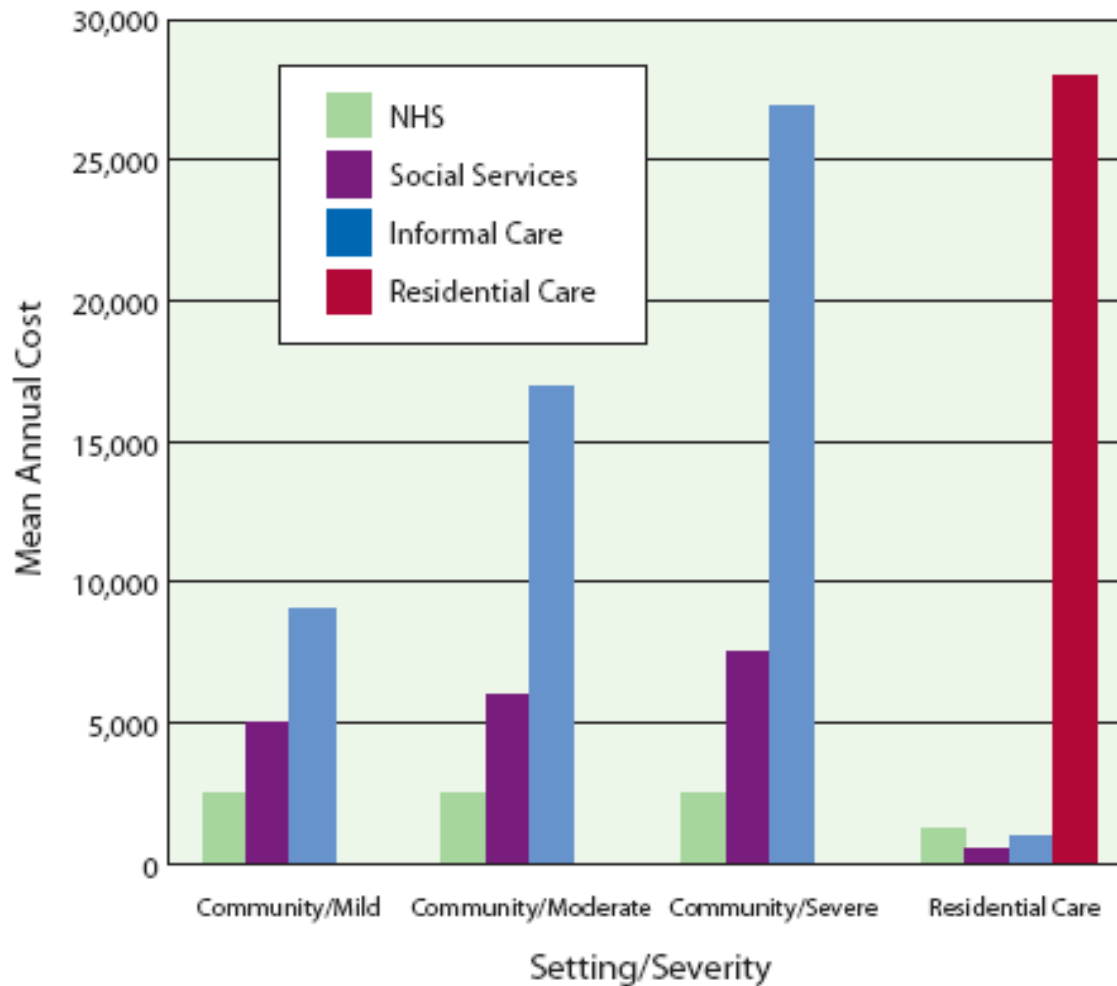
Η αναγωγή αυτών των δεδομένων σε συνδυασμό με τα ευρήματα από το διεθνή χώρο, οδηγεί στο συμπέρασμα ότι **το συνολικό κόστος της νόσου (άμεσο και έμμεσο) υπερβαίνει τα 3 δισεκατομμύρια € ετησίως και δύναται να προσεγγίσει τα 6 δισεκατομμύρια € ετησίως**, αν για την αναγωγή χρησιμοποιηθούν δεδομένα μόνον από ανεπτυγμένες οικονομίες, με αντίστοιχα επιδημιολογικά και δημογραφικά χαρακτηριστικά.

Άμεσο κόστος της άνοιας στον πληθυσμό (>60 ετών), 2009

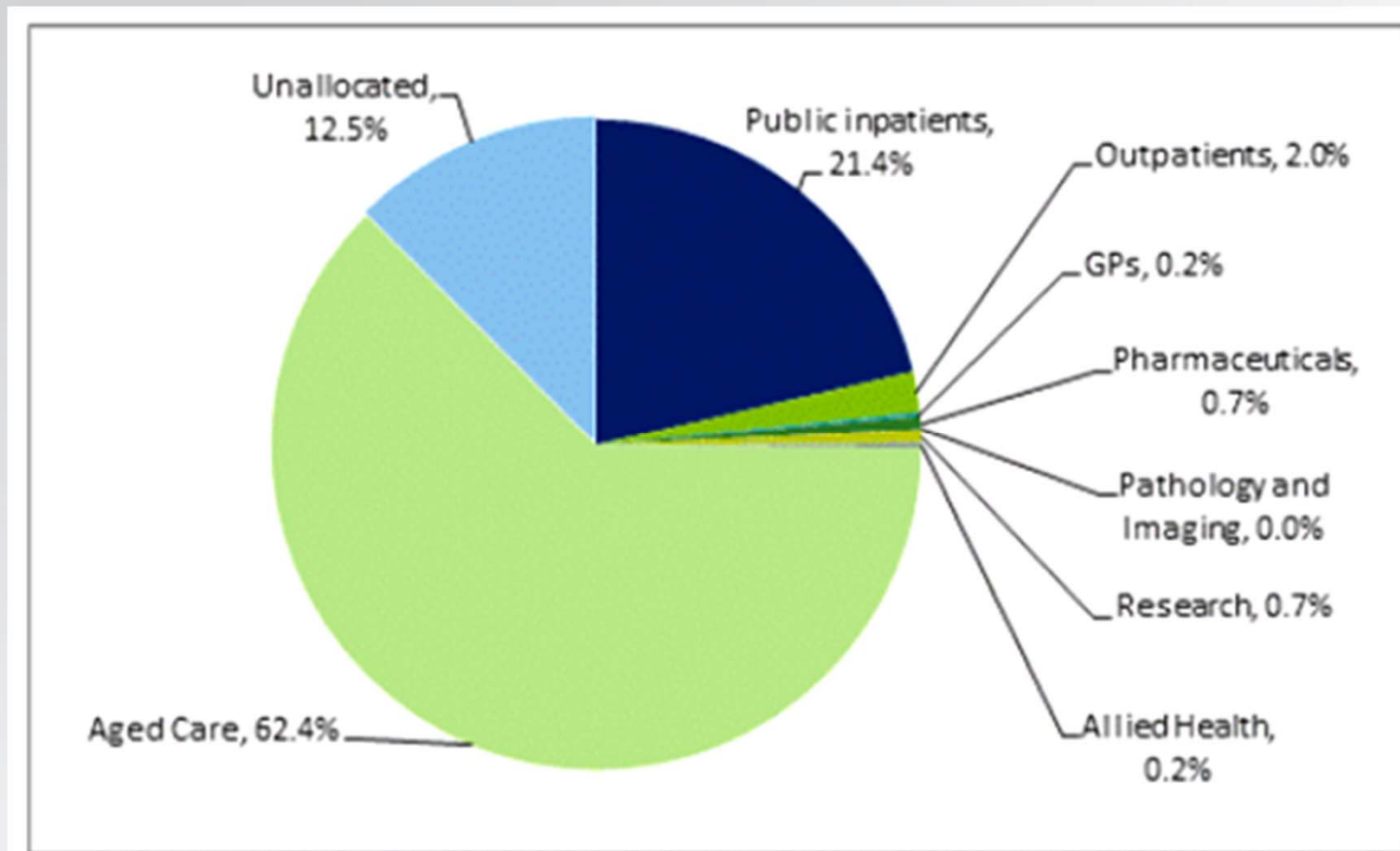
Source: Wimo et al. (2010)

Ετήσιο κόστος άνοιας ανά βαρύτητα νόσου και επίπεδο περίθαλψης

Trepel D. , 2012 "An economic perspective of dementia care in Ireland", The Alzheimer Society of Ireland

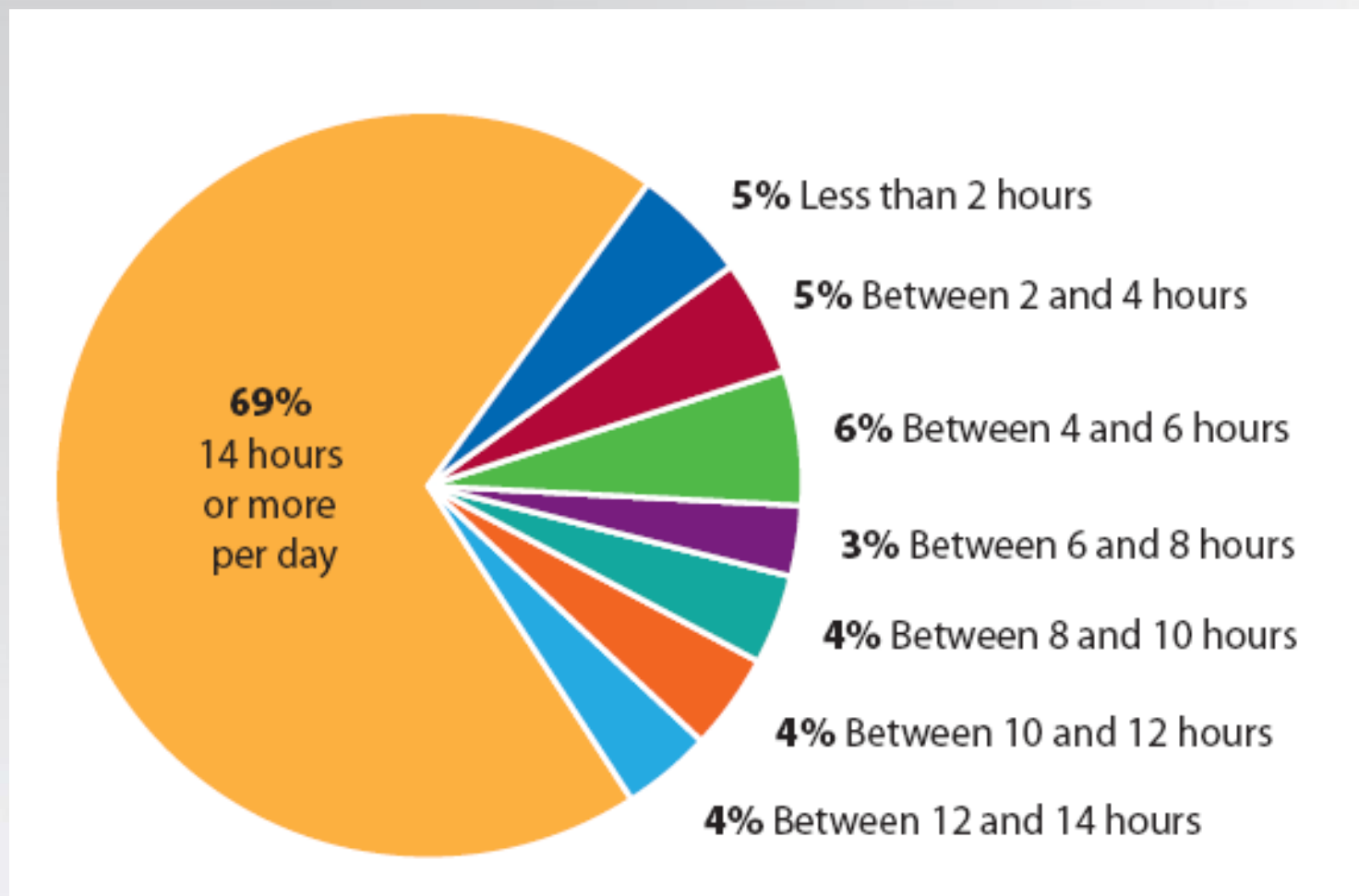
Κόστος της άνοιας στο σύστημα υγείας, 2011

Deloitte Access Economics, 2011 "Updated Dementia Economic Impact Report, NZ"

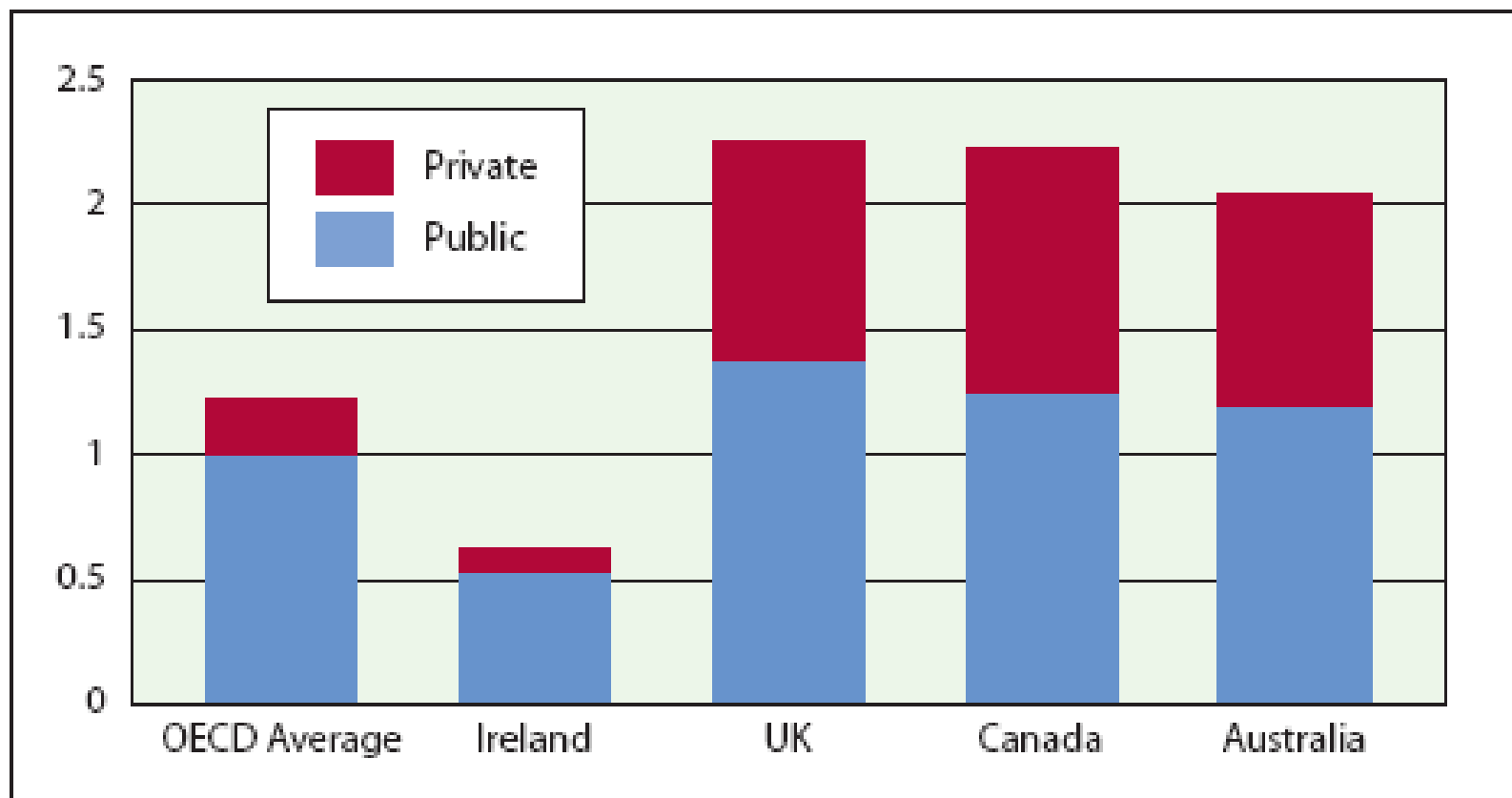
Ώρες φροντίδας σε μέσης και μεγάλης βαρύτητας άνοια

Trepel D., 2012 "An economic perspective of dementia care in Ireland", The Alzheimer Society of Ireland

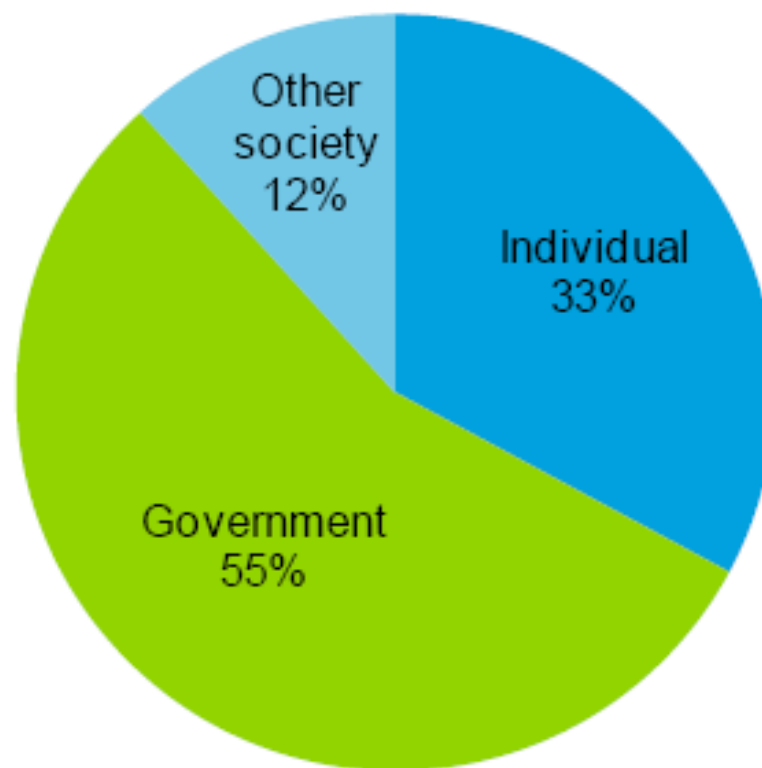
Δημόσια και ιδιωτική δαπάνη για την άνοια

Trepel D., 2012 "An economic perspective of dementia care in Ireland", The Alzheimer Society of Ireland

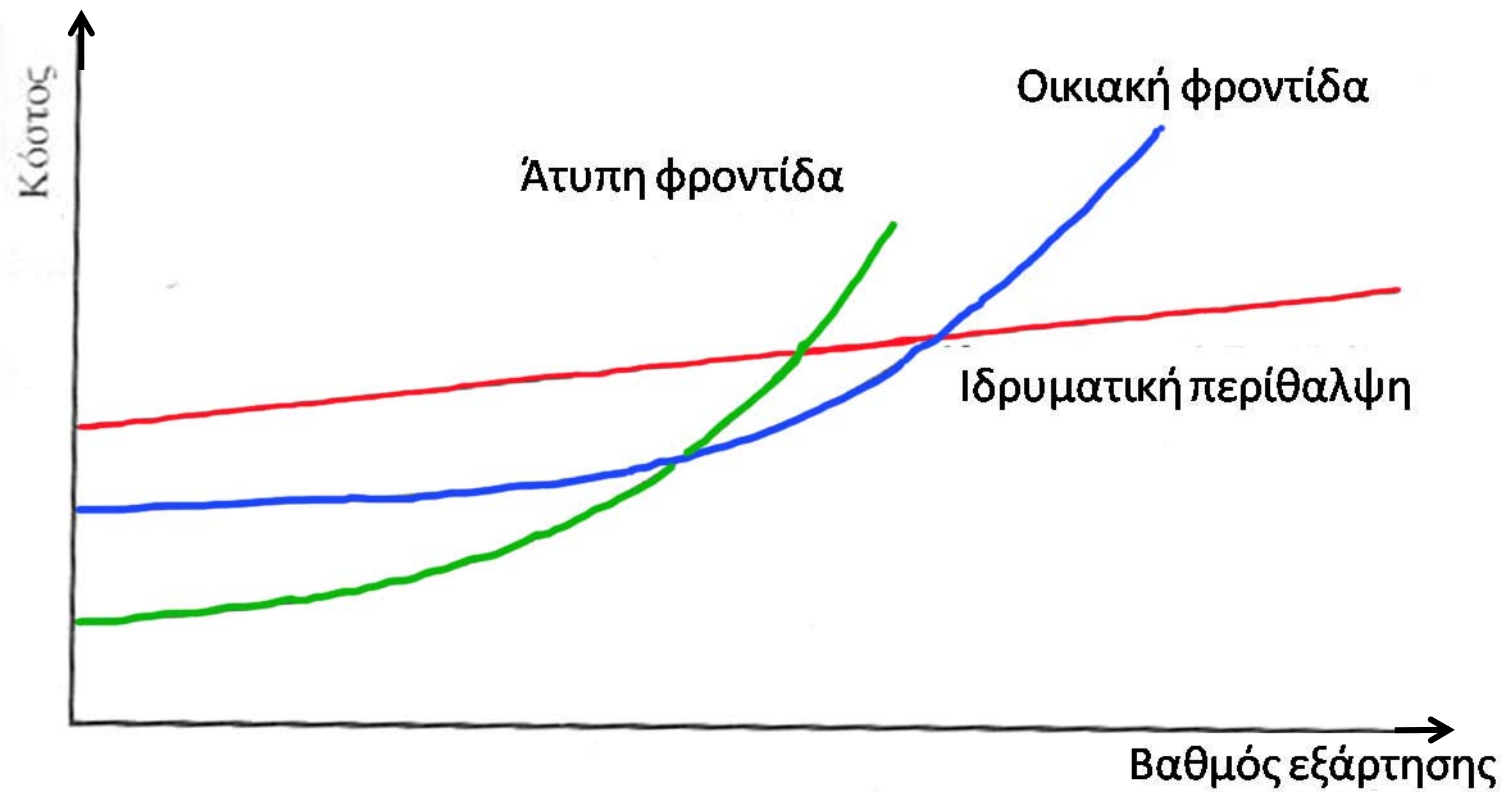
Οικονομικό κόστος άνοιας (%) 2011

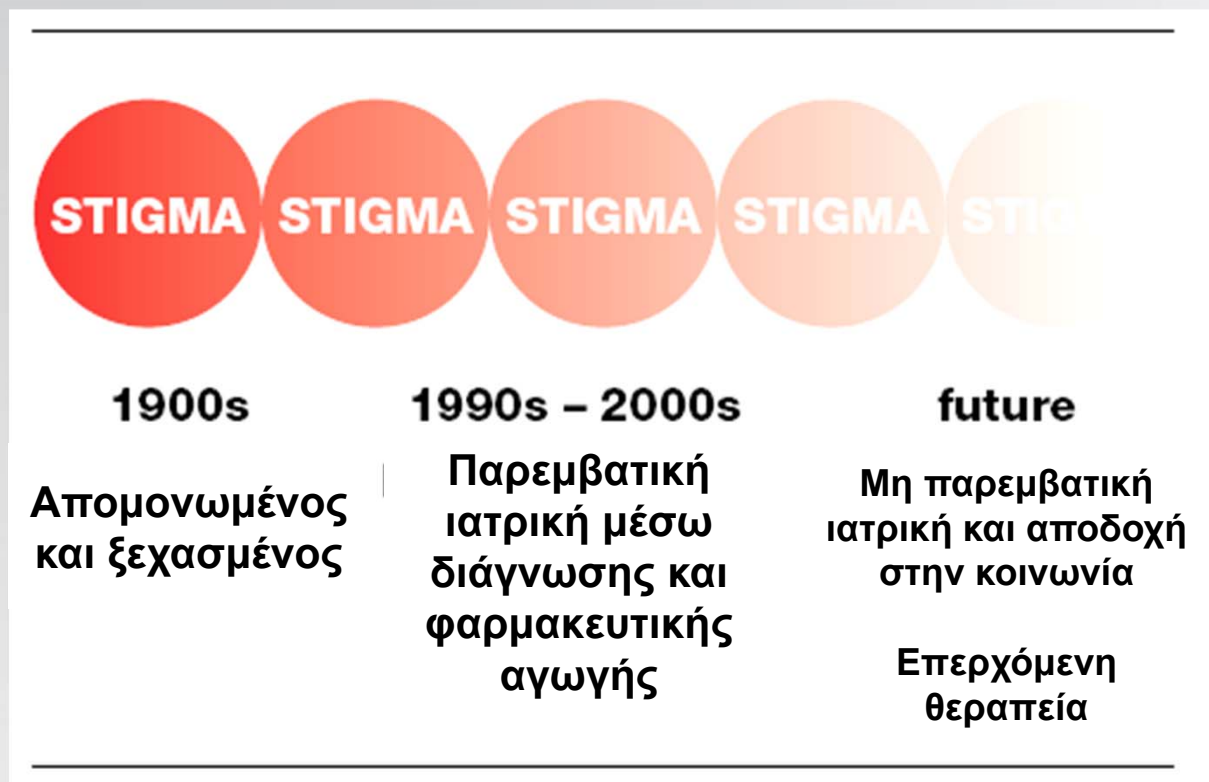
Deloitte Access Economics, 2011 "Updated Dementia Economic Impact Report"

Εναλλακτικά σχήματα φροντίδας

Αλλαγή “κουλτούρας” για την άνοια

Αλλαγή “κουλτούρας” για την άνοια

Μειώνοντας το στίγμα

Μεγαλύτερη
κατανόηση και
συνειδητοποίηση

Λιγότεροι
αρνητικοί
συνειρμοί

Κοινωνική
ενσυναίσθηση

Μειωμένος
φόβος

Μειωμένο
στίγμα

Εθνική στρατηγική για την άνοια

Μια νέα **εθνική στρατηγική για την άνοια** είναι επείγουσα και αναγκαία με έμφαση (α) στην **αντιμετώπιση της προκατάληψης** που οδηγεί στις διακρίσεις και στο στίγμα και στη **διαμόρφωση νέας κουλτούρας** για την άνοια (β) στην οργάνωση των υπηρεσιών **κατάλληλης φροντίδας** με κριτήριο την βαρύτητα της νόσου και την **αποδοτική χρήση των πόρων** και (γ) την **κινητοποίηση και διάθεση πόρων** από δημόσιες, κοινωνικές και ιδιωτικές πηγές.

ΕΘΝΙΚΗ
ΣΧΟΛΗ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΥΓΕΙΑΣ
ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΑΘΗΝΩΝ 1929-1994

Ευχαριστώ θερμά για την προσοχή σας!